

Самойленко Наталія Остапівна

Бондар Наталія Петрівна,
кандидат технічних наук, доцент

Шаран Лариса Олександрівна,
кандидат технічних наук, доцент

Губеня В'ячеслав Олександрович,
кандидат технічних наук, доцент

Національний університет харчових
технологій, м. Київ, Україна,
e-mail: natalialevchuck@gmail.com

Національний університет харчових
технологій, м. Київ, Україна,
e-mail: nata@nuft.edu.ua

Національний університет харчових
технологій, м. Київ, Україна,
e-mail: larisharan@ukr.net

Національний університет харчових
технологій, м. Київ, Україна,
e-mail: v.hubenia@hotmail.com

ОЦІНКА РІВНЯ ЯКОСТІ ТУРИСТИЧНИХ ПОСЛУГ ТА НАПРЯМИ ПІДВИЩЕННЯ ТУРИСТИЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ МІСТА ПЕРЕЯСЛАВ- ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ

Мета. Метою статті є характеристика сучасного стану та оцінка туристичного потенціалу міста Переяслав-Хмельницький.

Методика. Методичною основою роботи виступають праці вітчизняних вчених у сфері туризмознавства, наукова періодика, ресурси Інтернет-мережі, статистичні дані Головного управління статистики у Київській області та ін., в яких відображені характеристики стану туристично-рекреаційної галузі регіону

Результати. У результаті дослідження проаналізовано туристичний потенціал міста Переяслав-Хмельницький. Було запропоновано перспективні напрями розвитку міста, які забезпечать збереження пам'яток історії, поліпшення сервісу та інфраструктури. В свою чергу це сприятиме збільшенню кількості туристів, які відвідують місто та зростанню туристичного потенціалу загалом.

Наукова новизна. Визначено основні проблеми розвитку туризму міста Переяслав-Хмельницький та надано пропозиції щодо підвищення туристичного потенціалу.

Практична значимість. Висвітлення проблем розвитку туризму в місті Переяслав-Хмельницький та методів їх вирішення збільшить привабливість міста для спонсорів, меценатів та підприємців. Підвищення туристичного потенціалу міста сприятиме більшому надходженню коштів для загального розвитку міста та району.

Ключові слова: Переяслав-Хмельницький, SWOT-аналіз, туризм, туристичний потенціал, туристичний потік.

Самойленко Наталья Остаповна

Бондарь Наталья Петровна,
кандидат технических наук, доцент

Шаран Лариса Александровна,
кандидат технических наук, доцент

Губеня Вячеслав Александрович,

Национальный университет пищевых
технологий, м. Киев, Украина, e-mail:
natalialevchuck@gmail.com

Национальный университет пищевых
технологий, м. Киев, Украина, e-mail:
nata@nuft.edu.ua

Национальный университет пищевых
технологий, м. Киев, Украина, e-mail:
larisharan@ukr.net

Национальный университет пищевых

ОЦЕНКА УРОВНЯ КАЧЕСТВА ТУРИСТИЧЕСКИХ УСЛУГ И ПУТИ ПОВЫШЕНИЯ ТУРИСТИЧЕСКОГО ПОТЕНЦИАЛА ГОРОДА ПЕРЕЯСЛАВ-ХМЕЛЬНИЦКИЙ

Цель. Целью статьи является характеристика современного состояния и анализ туристического потенциала города Переяслав-Хмельницкий.

Методика. Методической основой работы выступают труды отечественных ученых в области туризмоведа, научная периодика, ресурсы Интернет-сети, статистические данные Главного управления статистики в Киевской области и др., в которых отражены характеристики состояния туристско-рекреационной отрасли региона.

Результаты. В результате исследования проанализировано туристический потенциал города Переяслав-Хмельницкий. Было предложено перспективные направления развития города, которые обеспечат сохранность памятков истории, улучшения сервиса и инфраструктуры. В свою очередь это приведет к увеличению количества туристов, посещающих город и улучшению туристического потенциала в целом.

Научная новизна. Определены основные проблемы развития туризма города Переяслав-Хмельницкий и даны предложения по повышению туристического потенциала.

Практическая значимость. Освещение проблем развития туризма в городе Переяслав-Хмельницкий и методов их решения увеличит привлекательность города для спонсоров, меценатов и предпринимателей. Повышение туристического потенциала города будет способствовать большему поступлению средств для общего развития города и района.

Ключевые слова: Переяслав-Хмельницкий, SWOT-анализ, туристический потенциал, туристический поток.

UDC 640.4

Samoilenko Natalia Ostapivna

National University of Food Technology,
Kyiv, Ukraine,
e-mail: natalialevchuck@gmail.com

Bondar Nataliia Petrivna,
Candidate of Technical Sciences, Associate
professor

National University of Food Technology,
Kyiv, Ukraine,
e-mail: nata@nuft.edu.ua

Sharan Larisa Oleksandrovna,
Candidate of Technical Sciences, Associate
professor

National University of Food Technology,
Kyiv, Ukraine, e-mail: larisharan@ukr.net

Hubenia Vyacheslav Oleksandrovy`ch
Candidate of Technical Sciences, Associate
professor

National University of Food Technology,
Kyiv, Ukraine,
e-mail: v.hubenia@hotmail.com

EVALUATION OF QUALITY LEVEL TOURISM SERVICES AND DIRECTIONS OF GROWTH TOURIST POTENTIAL OF THE CITY PEREYASLAV-KHMELNYTSKY

Goal. The purpose of the article is to analyze the prospective opportunities for improving the tourist potential of the city Pereyaslav-Khmelnytsky.

Method. The methodical basis of the work is the works of domestic scientists in the field of tourism, scientific periodicals, Internet resources, statistics of the Main Department of Statistics in Kyiv Oblast, etc., which reflect the characteristics of the state of the tourist and recreational industry of the region

Results As a result of the research, the tourist potential of the city Pereyaslav-Khmelnytsky has been analyzed. Were proposed the directions of development of the city. They will ensure the preservation of historical monuments, improvement of service and infrastructure, and the popularity of the city. In turn, this will increase the number of tourists that visit the city and improving the tourism potential in general.

Scientific novelty. The main problems of tourism development in the city Pereyaslav-Khmelnytsky are determined, and suggestions on increasing the tourist potential are given.

Practical significance. The coverage of tourism development problems in the city Pereyaslav-Khmelnytsky and the methods of their solution will increase the attractiveness of the city for sponsors and entrepreneurs. Increasing the tourist potential of the city will contribute to a larger flow of funds for the overall development of the city and the region.

Key words: Pereyaslav-Khmelnytsky, tourism, tourist potential, tourist flow.

Актуальність дослідження. Готельна сфера як одна з високорентабельних галузей ХХІ ст. стає провідним напрямом економічного та соціального розвитку України. З кожним роком розвиток туризму в Україні набуває все більших обертів. Важливим є розвиток туризму у невеликих історичних містах. Це забезпечить стабільний економічний розвиток місцевості та сприятиме збереженню історичних пам'яток в належному стані.

Постановка проблеми. Переяслав-Хмельницький – старовинне місто-музей, якому нині 1111 років, з безліччю історичних пам'яток. Незважаючи на те, що Переяслав-Хмельницький має багато туристичних атракцій та зручне місце розташування, туристи прибувають зазвичай на один день, не пізнаючи всю красу міста.

Метою статті є оцінка якості туристичних послуг та туристичного потенціалу міста Переяслав-Хмельницький.

Аналіз досліджень і публікацій. Дослідженням факторів, що впливають на розвиток туризму займалися: Азарян О.М. та Жукова Н.Л., Дядечко Л.П., Жукова М.О., Цьохла С.Ю. [1]. Дослідженням туристичного потенціалу міста та пошуком дій для його збільшення займається відділ культури та туризму Переяслав-Хмельницької міської ради [6], також активно працює громадська ініціатива «Корінь нації» [7].

Викладення основного матеріалу. Київська область характеризується чітко вираженими тенденціями: стрімкого розвитку її внутрішньої туристичної індустрії та створенням майже в кожному з її районів яскравих, економічно доцільних та конкурентоспроможних пакетів пропозицій у сфері туризму, екскурсій, подорожей, активного і здорового відпочинку, культурних програм та змістовного дозвілля.

Визнаними туристично-культурними центрами області є міста Переяслав-Хмельницький, Біла Церква, Бориспіль, Ржищів та інші, які в

сукупності з широким спектром закладів сучасної модернізованої сервісної інфраструктури стрімко трансформуються в потужні генератори пакетів високоякісних туристичних послуг. Розгалужена мережа внутрішніх транспортних і туристичних коридорів щільно насичена численними готельними і ресторанными комплексами, автокемпінгами, зонами для розваг і відпочинку туристів.

На території Київської області розташовано приблизно 6000 об'єктів культурної спадщини, з них 2010 – пам'ятки археології, 1164 – пам'ятки історії, 164 – пам'ятки архітектури. Це давні поселення, городища, могили, кургани, змійові вали, місця битв та історичних подій, археологічні пам'ятки, занесені до Реєстру нерухомих пам'яток, пам'ятки національного значення, серед яких більшість – це культові споруди XVI-XIX століть. Вони розкривають широкі можливості для задоволення найвибагливіших культурно-пізнавальних потреб як жителів Київщини та Києва, а також туристів з України та світу.

У Київській області станом на 1 січня 2014 р. налічувалося 255 засобів розміщення, з яких: 146 об'єктів готельного господарства, 6 мотелів і кемпінгів, 68 об'єктів готельно-ресторанного господарства та 35 садиб сільського туризму [5].

Київська область завдяки сприятливим кліматичним умовам має різнопрофільні лікувально-оздоровчі та санаторно-курортні заклади, розташовані у Переяслав-Хмельницькому, Броварському, Києво-Святошинському, Миронівському, Обухівському районах та містах Боярка, Буча, Ворзель, Ірпінь і Миронівка та ін.

Розвиненими місцями зеленого туризму є села Білоцерківського, Богуславського, Вишгородського, Кагарлицького, Переяслав-Хмельницького районів.

З метою популяризації туристичних можливостей Київської області, розроблено і впроваджуються тематичні туристичні маршрути: «Музейна скарбниця Київщини», «Козацькими шляхами Київщини», «Трипільська культура на Київщині», «Місцями бойової слави Київщини», «Подорож у Київську Русь», «Старожитності Вишгородщини», «Мистецька Яготинщина», «Край Марусі Богуславки», «Шевченко на Київщині» [5].

Переяслав-Хмельницький – місто обласного значення, районний центр на сході Київської області, розташований в лісостеповій зоні на берегах річок Дніпра, Трубежу, Карані та Альти неподалік Канівського водосховища. Лівобережжя, зокрема Середнє Придніпров'я, відзначається помірним кліматом. Зима досить довга, але порівняно тепла, середня температура становить 6-7 °С нижче нуля. Середня температура липня – 19,2 °С вище нульової позначки. Займає територію 31,52 км² (0,11 %, від території області), чисельність населення станом на 01.03.2018 складає 27,3 тис.чол.

Переяслав-Хмельницький район межує на півночі з Баришівським районом, на півдні – з Канівським і Золотоніським районами Черкаської

області, на заході – з Бориспільським, на сході – з Яготинським районом Київської області та Драбівським районом Черкаської області.

Місто знаходиться на відстані 87 км від м. Києва. Через Переяслав-Хмельницький проходить автомобільний шлях Київ – Дніпропетровськ. За 30,3 км від міста – залізниця Київ – Полтава – Харків. За 58 км знаходиться міжнародний аеропорт Бориспіль [2].

Переяслав-Хмельницький – це місто-музей. Сучасний національний історико-етнографічний заповідник «Переяслав» [3] – один з провідних в Україні, унікальний музейний комплекс, у складі якого 24 тематичні музеї, 371 пам'ятка історії та архітектури, більше 170 тис. предметів музейного значення основного фонду, окремі з яких є національною гордістю України.

В центрі міста працюють меморіальні музеї Г.Сковороди, Т.Шевченка, В.Заболотного, музей-діорама «Битва за Дніпро», музей археології, музей народного одягу Середньої Наддніпрянщини, музей кобзарства та інші.

Перлиною музеїв і гордістю переяславців є перший в Україні музей народної архітектури та побуту Середньої Наддніпрянщини просто неба (рис. 1), заснований у 1964 р.

Рисунок 1 – План-схема музею народної архітектури та побуту Середньої Наддніпрянщини

(взято з сайту <http://archive.li/IbsPs>)

1. Хата перших комунарів. 2. Водяний млин. 3. Садина бідняка. 4. Кузня. 5. Садина ткача. 6. Вітряки. 7. Двір столяра. 8. Двір гребінника. 9. Двір бондаря. 10. Шишкосушарня. 11. Музей лікарських рослин. 12. Музей лісового господарства. 13. Корчма. 14. Садина заможного селянина-землевласника. 15. Водяний млин. 16. Музей "Український рушник". 17. Садина заможного селянина. 18. Андрушівська церква св. Георгія. 19. Гамазей. 20. Гончарна піч. 21. Двір гончара. 22. Поліська хата. 23. Шинок.

24. Двір середняка. 25. Музей бджільництва (садиба пасічника). 26. Хата знахарки (реконструкція). 27. Двір чинбаря. 28. Сільська управа. 29. Гойдалки. 30. Колодязь-журавель. 31. Двір олійника. 32. Хата безземельника. 33. Виставкова зала. 34. Хата вдови. 35. Мисливський будинок князя О. Горчакова. 36. Музей М. М. Бенардоса. 37. Ротонда. 38. Музей декоративно-прикладного мистецтва. 39. Музей історії української православної церкви. 40. Двір священника. 41. Церковно-парафіяльна школа. 42. Музей народних звичаїв та обрядів. 43. Церковна сторожка. 44. Дзвіниця. 45. Музей мирного освоєння космосу. 46. Козацька церква з с. Острійки. 47. Колодязні зруби. 48. Сільське житло. 49. Житлово-господарчий комплекс з Подолу. 50. Житло Черняхівської культури (реконструкція). 51. Пізньополовецьке святилище XII - п. XIII ст. (реконструкція). 52. Павільйон "Залишки житлово-господарського комплексу X ст. з Києва". 53. Добраничівська стоянка пізнього палеоліту (реконструкція). 54. Кам'яні баби. 55. Експозиція "Пам'ятки найдавнішої монументальної архітектури на території України" (степові кургани III - II ст. до н. е.). 56. Кам'яні баби. 57. Житло XIV ст. з Києва (реконструкція). 58. Гончарна піч (реконструкція). 59. Житло XI ст. з Переяслава (реконструкція). 60. Ранньополовецьке святилище к. XI - п. XII ст. (реконструкція). 61. Павільйон "Найдавніша монументальна кам'яна скульптура та поховальні скрині". 62. Музей класика єврейської літератури Шолом-Алейхема. 63. Музей хліба. 64. Хата хлібороба. 65. Музей сухопутного транспорту. 66. Музей "Поштова станція". 67. Козацький постій (реконструкція). 68. Збруцький ідол (копія). 69. Альтанка на озері. 70. Парова машина.

Створене ціле музейне містечко, де розміщуються музей українського рушника, музей народного сухопутного транспорту, музеї хліба, бджільництва, космосу, поштового зв'язку та інші.

На території міста розташовані пам'ятки культурної спадщини, серед яких: історії – 21, археології – 27, архітектури та містобудування – 13, монументального мистецтва – 6, пам'яток національного значення – 2.

Дослідження існуючої забезпеченості регіону місцями (засобами) розміщення [4] у місті Переяслав-Хмельницький представлені у вигляді табл. 1.

Таблиця 1

Забезпеченість досліджуваного регіону готелями

<i>Діючі підприємства готельного господарства</i>	<i>Адреса</i>	<i>Тип</i>	<i>Категорія</i>	<i>Місткість та номерний фонд</i>	<i>Інфраструктура та послуги</i>
«Любокрай»	Київська обл., м. Переяслав-Хм., вул. Об'їзна 4а	Готель	без категорії	5 номерів (DELUXE – 1, STANDART – 4)	<u>Інфраструктура:</u> - ресторан, - бар, - крита літня тераса. <u>Послуги:</u> - стоянка під цілодобовою охороною, - прокат велосипедів - катання на конях, - прогулянки на яхті, - караоке - розміщення з тваринами, - WiFi-Інтернет у зонах

					загального користування.
«Артак»	Київська обл., м. Переяслав-Хм., вул. Новокиївське шоссе 51	готельний комплекс	без категорії	5 номерів (двомісний стандарт – 3, двомісний напівлюкс – 1, двомісний люкс – 1)	<u>Інфраструктура:</u> - кафе, - сауна з басейном. <u>Послуги:</u> - стоянка, - російський більярд, - прання, - прасування, - монгал
«Пектораль»	Київська обл., м. Переяслав-Хм., вул. Б. Хмельницького 55	Готель	без категорії	12 номерів («Люкс» покращений – 1, «Люкс» – 1, «Стандарт» (двокімнатний) – 4, «Стандарт» (однокімнатний) – 4, 2-х місний «Економ» – 1, 3-х місний «Економ» – 1.	<u>Інфраструктура:</u> - кафе-кондитерська. <u>Послуги:</u> - розміщення, - харчування, - замовлення безалкогольних напоїв у номер цілодобово, - стоянка, - WiFi-Інтернет, - прання та прасування речей, - надання фену, - виклик таксі, - допомога в організації екскурсій

Недоліками в роботі цих готельних підприємств міста Переяслав-Хмельницький є: низький рівень обслуговування; слабка реклама; відсутність room service; недостатня матеріальна база; вузький спектр додаткових послуг.

За Цюхолою С.Ю. [1] фактори, що впливають на розвиток туризму поділяють на зовнішні (екзогенні) і внутрішні (ендогенні), які мають специфічні прояви.

До зовнішніх факторів належать:

1. *Політичні фактори:*

- політична стабільність, участь у міжнародних організаціях, стан торговельного й платіжного балансу, міжнародна обстановка.

2. *Економічні фактори:*

- економічна стабільність, фінансова ситуація, доходи населення, зовнішньоекономічна діяльність держави, ступінь інтегрованості в світогосподарську систему.

3. *Соціально-демографічні фактори:*

- чисельність та вік населення, рівень складності й інтенсивності праці, зміна персонального доходу, гнучкий графік робочого часу, туристична активність.

4. *Науково-технічні фактори:*

- рівень наукових розробок, сучасні технології обслуговування, технологізація й комп'ютеризація туристичної індустрії.

До внутрішніх факторів належать:

- ✓ процеси попиту, пропозиції й поширення, збільшення індивідуального туризму;
- ✓ зростання ролі сегментації ринку, збільшення відстаней подорожей, різноманітність форм проведення канікул і т.д.;
- ✓ зростання ролі координації діяльності в туризмі в процесі монополізації;
- ✓ зростання ролі ЗМІ й зв'язків із громадськістю у просуванні, рекламі й реалізації турпродуктів;
- ✓ зростання ролі фахівців у туризмі;
- ✓ зростання представників туристського бізнесу.

Для того, щоб оцінити туристичний потенціал міста Переяслав-Хмельницький було проведено SWOT-аналіз (табл. 2).

Таблиця 2.

SWOT-аналіз міста Переяслав-Хмельницький з точки зору туризму

Strengths (Сильні сторони)	Weaknesses (Слабкі сторони)
Розташування: 87 км від Києва; 58 км до міжнародного аеропорту Бориспіль. Велика кількість історичних пам'яток, музеїв, церков. Зелене місто. Мала віддаленість від історичних центрів (Чигирин, Канів і т. д.). Наявність річок: Дніпро, Трубіж, Альта. Наявність річкового порту.	Малорозвинена туристична інфраструктура міста: Мало позначок для туристів; Мала кількість готелів; Туристичний інформаційний пункт зазвичай зачинений і необхідно телефонувати, щоб підійшов працівник та надав послуги Мало громадських вбиралень та вони в неналежному стані. Маловідомість міста як туристичного осередку.
Opportunities (Можливості)	Threats (Загрози)
Розробка нових туристичних маршрутів. Розробка туристичних пакетів спрямованих на різні верстви населення. Розробка маркетингової стратегії пропагування вже відомих і нових туристичних маршрутів міста. Встановлення показників руху до історичних пам'яток. Проведення тематичних майстер-класів у музеях. Створення громадських вбиралень.	Не сприятлива політична та економічна ситуація в країні. Мала купівельна спроможність населення. Малий потік туристів. Націленість українських туристів на зовнішній туризм. Маловідомість міста за кордоном.

Отримані дані проведеного SWOT-аналізу показують, що місто Переяслав-Хмельницький має всі можливості збільшення туристичного потоку та розвитку туризму в цілому.

Пропонуємо заходи щодо збільшення туристичного потоку в місті Переяслав-Хмельницький:

1. Видання і поширення інформаційних матеріалів та пропаганда у ЗМІ відомих і нових туристичних маршрутів вихідного дня та етнотуризму, рекламних турів, інфотурів;

2. Розвиток дорожньої мережі до туристичних і оздоровчих об'єктів, таборів, садиб та баз відпочинку, створення та реконструкція малих об'єктів обслуговування туристів (громадські вбиральні, дитячі майданчики тощо);

3. Ідентифікація, маркування та встановлення міжнародно визнаних позначень туристичних та рекреаційних об'єктів, пам'ятників архітектури, історії та культури та їх підтримка у задовільному стані;

4. Розробка нових тематичних екскурсійних програм та спеціалізованих маршрутів з історико-краєзнавчої, військовопатріотичної, літературно-мистецької, архітектурної, історико-релігіознавчої, природничої та інших тематик;

5. Сприяння проведенню акцій, святкувань, ярмарок, виставок що сприяють розвитку туризму, просування місцевих традицій та звичаїв міста, сприяння у виготовленні сувенірної продукції, яка буде символізувати туристичний бренд Київщини;

6. Удосконалення туристичного веб-порталу, створення мережі інформаційних туристичних центрів, розроблення рекламних буклетів та встановлення стендів туристичних маршрутів;

7. Розвиток готельної інфраструктури міста з організацією приміщень для проведення тренінгів та конференцій. Даний крок допоможе зробити привабливим місто для бізнес туристів та забезпечить їх стабільний потік;

8. Розвиток інтерактивності музеїв (проведення тематичних майстер-класів для туристів). Це забезпечить більшу цікавість туристів до міста;

9. Розвиток громадського та міжміського транспорту, розвиток водного туризму (пароплавство по Дніпру);

10. Залучення та мотивація персоналу, який володіє іноземними мовами, зокрема англійською. Місто буде привабливим для іноземних туристів.

Висновки. Місто Переяслав-Хмельницький має великий туристичний потенціал. Якщо активно займатися впровадженням заходів щодо збільшення привабливості міста для туристів, Переяслав-Хмельницький може стати одним з найбільш відвідуваних міст Київщини та України. Забезпечення подальшого розвитку туристичного потенціалу Київської області може здійснюватися поєднанням бюджетної підтримки зі стимулюванням добродійності, меценатства, підприємницької активності культурних закладів, що забезпечить оновлення матеріально-технічної бази галузі.

Список використаних джерел:

1. Цехла С.Ю. Систематизация факторов развития туристской индустрии / С.Ю. Цёхла // Вчені записки ТНУ. Серія: Економіка та управління. – 2009. – Т. 22 (61), №2. – С.373-380.

2. Сайт міста та Переяслав-Хмельницького району [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://perejaslav.org.ua/>
3. Національний історико-етнографічний заповідник «Переяслав» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://niez.com.ua/>
4. Система інтернет-бронювання житла (готелі, хостели) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.booking.com>
5. Розробники: Керівний комітет та Робоча група із розробки Стратегії розвитку Київської області на період до 2020 р. «СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ КИЇВСЬКОЇ ОБЛАСТІ на період до 2020 р.». Київ: 2014. - 90 с.
6. Відділ культури і туризму міської ради [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://phm.gov.ua/?p=751>
7. Громадська ініціатива «Корінь нації» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://ru-ru.facebook.com/Ukraine1187/>

References:

1. Tshehla S.Yu. Systematization of factors of development of tourism industry / S.Yu. Tsöhl // Scientific Papers of TNU. Series: Economics and Management. - 2009. - Vol. 22 (61), No. 2. - p.373-380.
2. Site of the city and Pereyaslav-Khmelnytsky region [Electronic resource]. - Access mode: <http://perejaslav.org.ua/>
3. National Historical and Ethnographic Reserve "Pereyaslav" [Electronic resource]. - Access mode: <http://niez.com.ua/>
4. Internet reservation system (hotels, hostels) [Electronic resource]. - Access mode: <https://www.booking.com>
5. Developers: Steering Committee and Working Group on Development of the Strategy for Development of the Kyiv Region for the period till 2020 "STRATEGY OF DEVELOPMENT OF THE KYIV REGION until 2020". Kyiv: 2014. - 90 p.
6. Department of Culture and Tourism of the City Council [Electronic resource]. - Access mode: <http://phm.gov.ua/?p=751>
7. Civic Initiative "The root of the nation" [Electronic resource]. - Access mode: <https://ru-ru.facebook.com/Ukraine1187/>